

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, 2017. évi február hó 15. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hivatali visszaélés büntette miatt **I.r. vádlott** és társa ellen indult büntetőügyben a Győri Törvényszék 2016. szeptember 8. napján kelt 2.B.406/2015/19. számú ítéletét **II.r. vádlott** vádlott vonatkozásában annyiban változtatja meg, hogy a II. r. vádlottal szemben kiszabott próbára bocsátás tartamát 1 (egy) évre enyhíti.

Egyebekben helybenhagyja azzal, hogy **II.r. vádlott** személyigazolvány száma:

I n d o k o l á s

A Győri Törvényszék a 2.B.406/2015/19.szám alatti ítéletében két vádlott büntetőjogi felelősségéről határozott. Az ítélet **I.r. vádlott** vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett, így evonatkozásban nem képezte felülbírálat tárgyát. A törvényszék **II.r.** vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett hivatali visszaélés büntetében a Btk. 305.§ a/ pontja szerint minősülően. Ezért 3 évre próbára bocsátotta.

Az ítélet ellen **II.r. vádlott** és védője jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.278/2016/1-I. szám alatti átiratában hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges körben és mélységben a bizonyítást elvégezte. Számot adott arról is, hogy a II.r.vádlott védekezését miért nem látta elfogadhatónak. Az általa megállapított tényállás az okszerűen, logikusan mérlegelt bizonyítékokon alapszik. Helytálló a II.r.vádlott bűnösségére vont következtetés is. Álláspontja szerint a jogi indokolásban megjelölésre kerültek azok a jogszabályok, belső normák, amelyek II.r.vádlott előtt is ismertek voltak s amelyek tartalmazták, hogy az adott szituációban a II.r.vádlottnak milyen eljárást kellett volna követnie az előírt kötelesség teljesítéséhez. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a II.r.vádlott ezek elmulasztásával - tudatosan megszegve a hivatali kötelességét,- jogtalan előnyre tett szert. Utalt arra, hogy a törvényszék által meghatározott szankció méltányos. Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt II.r.vádlott vonatkozásában.

A másodfokú nyilvános ülésen **II.r. vádlott** védője a fellebbezést első sorban felmentés, másodsorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és a törvényszék új eljárásra utasítása, harmadlagosan enyhítés érdekében tartotta fenn. Az elsődleges, illetve másodlagos kérelemmel kapcsolatosan a védő az ítélet megalapozatlanságára, felderítetlenségére és iratellenességére hivatkozott. Utalt arra, hogy a védence húsz éves pénzügyőri tevékenysége eredményeként ránézésre is meg tudta állapítani a dohány mennyiségét, s mivel úgy ítélte meg, hogy az nem éri el a fejenként engedélyezett 1 kg-ot, nem kellett a tárgyalókkal szemben eljárást indítania. Ezt a

megállapítást cáfoló bizonyíték nem áll rendelkezésre, így téves az elsőfokú bíróságnak a bűnösségre vont következtetése. A hatályon kívül helyezésre tett indítvány okaként a védő hivatkozott arra, hogy a beszerzett hang- és képfelvételeknek csak egy részét tette a törvényszék tárgyalás anyagává, a megalapozott tényállás megállapításához elengedhetetlen a további felvételek megtekintése is, mely helyes következtetés mellett a II.r.vádlott felmentését kell, hogy eredményezze. Amennyiben részbizonyítás elrendelésére a másodfokú bíróság nem lát lehetőséget, úgy a védelem által szükségesnek ítélt további bizonyításra a megismételt eljárásban kerülhet sor. Hivatkozott a védő arra is, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást hibás koncepció mentén, nem a logika szabályainak megfelelően állapította meg. A dohány mennyiségét illetően a törvényszék csak olyan adatokra tudott támaszkodni, amelyek már le nem ellenőrizhetőek, a későbbiekben módosíthatóak voltak. Minden kétséget nélkülöző bizonyíték nem áll rendelkezésre annak megállapításához, hogy a 2 kg-nyi dohány a helyszínen volt. Iratellenes az ítélet 3. oldal 4 bekezdése is, mivel a vádlottak a 3. oldal 2. és 3. bekezdésében írt normákat nem ismerték, ténylegesen nem részesültek ezzel kapcsolatosan képzésben, számonkérésben. Nem nyert igazolást és ennyiben iratellenes az ítélet 3. oldal utolsó előtti bekezdésében írt azon megállapítása is, hogy a dohány tömörített volt, ugyancsak nem felel meg a bizonyítékoknak az sem, hogy mindkét vádlott látta a csomagokat. Erről csak a tárgyalók hölgytagja tett említést kétségesnek tűnő vallomásában. Aggályokat vet fel e tanú esetében a válltáska mérete is, amelyben a védelem megítélése szerint az adott dohány mennyiség el sem férhetett. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kitűnik, hogy a gépkocsi átvizsgálását I.r.vádlott végezte, II.r.vádlott egy másik járművel kapcsolatosan tett ezalatt intézkedéseket, így **I.r. vádlott** esetleges mulasztása, intézkedésbeli hiányossága II.r.vádlott büntetőjogi felelősségére nézve nem lehet kihatással.

A védő iratellenesnek ítélte az ítélet 5. oldalán az „ezek tele vannak dohánynal” kitételt is. Továbbá vitatta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a felvételek igazolják a végrehajtási tervben foglaltakat, álláspontja szerint ugyanis azok a végrehajtás dilettáns módja miatt arra nem alkalmasak.

Nem foglalkozott az elsőfokú bíróság azzal a fontos körülménnyel sem, hogy az eljárás során a tárgyalók által használt gépkocsiban található dohányáru bűnjelként nem került lefoglalásra, a nyomozhatóság illetve a bíróság a bizonyítási eljárás során nem járt utána, hogy a dohányáru kinek a tulajdonát képezte. Végül a védő kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem kellő körültekintéssel értékelte **1. tanú** vallomását, az azzal kapcsolatos aggályok, bizonytalanság ellenére elfogadta azt a tényállás alapjául. Az enyhítést célzó fellebbezés keretében a védő hivatkozott a II.r.vádlott megromlott egészségi állapotára és személyi körülményeire kérve, hogy a másodfokú bíróság a próbaidő tartamát mérsékelje.

A fellebbezési főügyész képviselője a másodfokú nyilvános ülésen az átiratban foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta. A védelmi felvetésekkel kapcsolatosan annak az álláspontjának adott hangot, hogy a tárgyalás anyagává tett képi- és hangfelvételek a tanúvallomásokkal együtt a bíróság által megfelelően elvégzett bizonyítékértékelés, mérlegelés mellett elégségesek voltak a minden szempontból megalapozott tényállás megállapítására. Kétségtelen, hogy a tárgyalók gépkocsijának átvizsgálását, a velük szembeni egyéb intézkedéseket is I.r.vádlott végezte, de a hanganyagból egyértelműen megállapítható, hogy minden egyes fontos mozzanatról tájékoztatta előljáróját. A megbízhatósági vizsgálat törvényes, szabályos és megfelelően dokumentált, ezáltal a védelem érvelésével ellentétben felhasználható volt. A tényállás megalapozott, melynek keretében az irányadó jogi normák is megismerhetők voltak, azokból kiderül, hogy a vádlottaknak miként kellett volna eleget tenniük hivatali kötelességüknek. A törvényi tényállásban megkívánt jogtalan előnnyel kapcsolatosan rámutatott, hogy az lehet az elkövető részéről személyes természetű is, a vádlottaknak kötelességük teljesítéseként szabálysértési eljárást kellett volna kezdeményezniük. A kiszabott joghátránnyal kapcsolatosan annak az álláspontjának adott hangot, hogy az ilyen jellegű

bűncselekmények elkövetése esetén érvényesíteni kell a törvény által adta szigort, erre tekintettel az alkalmazott szankció inkább méltányos, mint eltúlzott. Utalt végül a fellebbviteli főügyészség a büntetéskiszabási tényezőket illetően arra, hogy nem értékelhető a II.r.vádlott javára szóló enyhítő körülményként, hogy szolgálati viszonyának megszűnését követően azonnal munkába állt, hiszen ez a gyermekei eltartására köteles terhelt esetében társadalmilag elvárt követelmény.

A másodfokú nyilvános ülésen jelenlévő **II.r. vádlott** csatlakozott védőjéhez. Ezen túlmenően előadta, hogy az ellene, álláspontja szerint minden törvényes alapot nélkülöző büntető eljárással összefüggésben magas vérnyomás betegség, cukorbetegség és anyagcsere zavarak léptek fel. A szolgálati jogviszony megszüntetésével számos olyan juttatástól, 30 éves jubileumi jutalomtól, végkielégítéstől esett el, amely a három gyermeke iskoláztatását nagyban elősegíthette volna. Továbbra is pénzügyőrként képzei el a jövőjét, amely akkor lehetséges, ha az ügyében felmentő ítélet születik.

A fellebbezésekre tekintettel az ítéletábra a Be. 348.§ /1/ és 349.§ /1/ bekezdése alapján a törvényszék ítéletét **II.r. vádlott** vonatkozásában az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárás során nem vétett olyan hibát, hiányosságot, amely az érdemi felülbírálat akadályát képezhette volt. A bizonyítékok beszerzésére törvényesen került sor, így egyetlen bizonyítékot sem kellett kirekeszteni a bizonyítéki körből. A tárgyalási jegyzőkönyvekből megállapíthatóan a kiemelt jelentőségű ügyben az elsőfokú bíróság a tárgyalás folytonosságára vonatkozó szabályokat betartotta, a folytatólagos tárgyalási napok közt három hónap nem telt el azzal együtt is, hogy a 17.sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvben nem ez a speciális, hanem az általános szabályok szerinti hat hónap került rögzítésre. Az elsőfokú bíróság a bizonyítás keretében kihallgatta a vádlottakat lehetőséget nyújtva számukra, hogy a kép- és hangfelvételek megtekintésével egyidejűleg minden lényeges momentumra nézve előadást, észrevételt tehessenek. Ugyanígy a tárgyaló tanúk kihallgatásának is részét képezte az előbbi bizonyítékok elé tárása, a történések ezúton történő pontosabb rekonstruálása is. A bíróság számára rendelkezésre állt ezen kívül **2. tanú** és **1. tanú** tanúvallomása, a megbízhatósági vizsgálat elvégzéséhez szükséges okirati bizonyítási anyag is. A bizonyítási eljárás során a védelem a bizonyítékoknak ezt a körét maga is elégségesnek ítélte, hiszen bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő, olyan kifogásokkal, amely további bizonyítás szükségességére utalt volna nem éltek. Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékokat alapos vizsgálatnak vetette alá, indokát adva ítéletében, hogy a II.r. vádlott védekezését miért és mely bizonyítékok mentén utasította el. A törvényszék a bizonyítékok értékelése, mérlegelése során nem hagyott olyan megválaszolatlan, nyitva hagyott kérdéseket, amely további bizonyítás felvételét, vagy az ítélet hatályon kívül helyezését tennék szükségessé. A védelem ezzel kapcsolatosan, már az elsőfokú eljárásban is megfogalmazott megalapozatlansági kifogásai lényegében ezt a mérlegelő tevékenységet támadták, amely a másodfokú eljárásban nem vezethetett - a felülmérlegelés tilalma folytán sem - az ítéletnek a védelmi elsődleges és másodlagos indítvány szerinti megváltoztatásához. A NAV működési körében eljáró pénzügyőrök jövedéki ellenőrzésére vonatkozó jogszabályok és belső normák ismeretében a hangfelvétellel, tárgyaló tanúi vallomásokkal alátámasztott elsődleges kötelelességesség, hogy a vádlottak a jövedéki ellenőrzés során a tárgyaló tanúknál fellelt, az általuk birtokolt, szállított jövedéki dohányáru eredetét elmulasztották megvizsgálni. Nem kértek a dohány beszerzését igazoló számlát, egyéb olyan nyugtát a tárgyalóktól, amely egyértelműen igazolhatta volna a dohányáru közösségi államok területén történő beszerzését. Ennek tisztázását követően amennyiben igazolhatóan közösségi állambeli beszerzés történt - jöhetett volna szóba azon speciális, a védelem által feszegetett kötelelességességek vizsgálata, amelyekre az elsőfokú bíróság is részletesen kitért határozatában. A védelem olyan bizonyítási hiányosságokat rótt fel a nyomozó

hatóság, illetve a bíróság részéről, amelyeket éppen a szakszerű, előírt normáknak megfelelő NAV igazoltatásnak, vizsgálati eljárásnak kellett volna feltárnia. A pénzügyőrök az adott helyzetet nem a maga helyén kezelték, nem végezték el köteleességüket, így a védelem semmivel alá nem támasztható, le nem igazolható felvetései, hivatkozásai, melyek ténylegesen a bizonyítékértékelést támadták a másodfokú eljárásban sem foghattak helyt.

Kétségtelen, hogy az eljárás során a dohányáru már nem volt fellelhető, de a tanúvallomások, okiratok, hang- és képfelvételek egyértelműen leigazolják, hogy a vádlottaknak intézkedési kötelezettségük lett volna. Ugyancsak okirati bizonyítékok támasztják alá, hogy a vádlottak megfelelő oktatásban, képzésben részesültek a munkájukkal kapcsolatos köteleességekről. Ezt igazolja az a körülmény is, hogy a vádlottak maguk is arra hivatkoztak, hogy azért nem végezték el a vizsgálatot, mert úgy gondolták, hogy a tárgyalóknál lévő dohány az egy kg-ot nem haladja meg. Az adott bizonyítéki körön belül a törvényszék vizsgálta és megfelelően értékelte, hogy mire vonatkozhatott az egyik tárgyaló azon kijelentése, hogy „nagy semmi”. Ugyancsak alaposan körbejárta az adott szituáció keretében I.r.vádlott azon közlését is, hogy „tele vannak dohánynal”.

A megállapított tényállás mentes a Be. 351.§ /2/ bekezdésében írt hibáktól, hiányosságoktól, csupán azzal kell kiegészíteni, a 4. oldal 10. bekezdésében, hogy a vádlottaknak a 2012.évi II.tv. 209. vagy 211.§-a szerinti vámszabálysértés vagy vámorgazdaság szabálysértése miatt kellett volna szabálysértési eljárást kezdeményezniük.

A tényállás alapján helyesen vont következtetést a törvényszék a II.r.vádlott bűnösségére. Helyes a bűncselekmény megnevezése, minősítése is. **II.r. vádlott** és társa azzal a magatartással valósították meg a köteleességszegést, hogy nem győződtek meg az ellenőrzés során, hogy a gépjárműben fellelt dohány közösségi áru-e vagy sem, a tárgyalók mivel tudják igazolni annak eredetét. Amennyiben közösségi áru, milyen mennyiségről van szó, az meghaladja-e az uniós szabályok értelmében megengedett 1 kg-ot. Ez esetben ugyanis a fentiek szerint szabálysértési eljárást kellett volna kezdeményezniük. A vádlottaknak a gépkocsiban és az egyik tárgyaló táskájában feltalált dohány mennyisége, a tárgyaló tanú mindkettejük előtt tett, két kg-ra tett nyilatkozata alapján a fenti intézkedéseket mindenképpen meg kellett volna tennie, s hogy ezzel maguk is tisztában voltak, mi sem bizonyítja jobban, hogy rövid tanakodást követően „na jó, menjenek, illetve „na tűnjenek el innen” kijelentés mellett bocsátották útjukra a tárgyalókat.

A vádirati tényállásban az ügyészség jogtalan előnyként azt értékelte, hogy a köteleességszegés folytán az ellenőrzés alá vont személyek mentesültek a felelősségre vonás alól. Az ügyész a perbeszédében is lényegében erre hivatkozott, mint a cselekmény célzatára hozzá téve azt is, hogy a vádlottaknál is keletkezett jogtalan előny azáltal, hogy az eljárást nem kellett lefolytatniuk, nem kellett intézkedniük. A törvényszék az ítélet indokolása szerint csak ez utóbbiban látta a jogtalan előnyt. Ezzel az ítélet tábla nem tudott egyetérteni. A jogtalan előnynek mindig a köteleességszegő magatartás eredményeként kell bekövetkeznie. A törvényszék tévesen, magát a köteleességszegő magatartást azonosította a jogtalan előnnyel. Az ítélet tábla ezért a jogi indokolást akként pontosítja, hogy a vádlottak köteleességszegésének következtében a tárgyalók kerültek elengedésükké olyan kedvező helyzetbe, részesültek olyan jogtalan előnyben, amelyre az adott körülmények közt lehetőségük nem lett volna.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket lényegében helyesen feltárta. Nem értékelhető a II.r.vádlott javára, hogy időközben önként leszerelt, s így hasonló jellegű bűncselekmények elkövetésére már nincs módja. Társadalmilag elvárt követelmény, s mint ilyen, külön enyhítő körülményként nem értékelhető, hogy szolgálati viszonyának megszűnését követően három gyermekét nevelő apaként azonnal vállalkozásba kezdett. További enyhítő körülmény

ellenben megromlott egészségi állapota és - a bűncselekmény felső büntetési tételét tekintve - az időmúlás is. Mindezekre és a cselekmény konkrét tárgyi súlyára figyelemmel az ítélőtábla a Be. 372.§ /1/ bekezdése alapján a törvényszék ítéletét megváltoztatva a próbára bocsátás tartamát egy évre enyhítette. Egyebekben az elsőfokú ítéletet a Be. 371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta rögzítve az időközbeni személyazonosító okmány változtatása folytán II.r.vádlott jelenleg érvényes igazolványának számát.

Győr, 2017. február 15.

. Széplaki László sk.	Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.	Dr. Vajda Edit sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és ezáltal a Győri Törvényszék 2016. szeptember 8. napján kelt 2.B.406/2015/19.szám alatti ítéletének meg nem változtatott része a II.r. vádlott vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2017. február 15.

Dr. Széplaki László sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Kiadó: